

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/442/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.1.537/2024/12. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján nyújtott be alkotmányjogi panaszt a Székesfehérvári Törvényszék 7.B.35/2019/11. számú ítélete, a Győri Ítéltábla Bf.II.19/2020/21. számú ítélete és a Kúria Bfv.III.1.537/2024/12. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy lényege a következő.
- [3] 2.1. A Székesfehérvári Törvényszék a 2020. február 20-án kihirdetett 7.B.35/2019/11. számú ítéletével bünszörnek mondta ki az indítványozó terheltet emberölés büntetében [a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés *f*) és *i*) pont]. Ezért őt 18 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és a közügyektől 10 évi eltiltásra ítélte azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [4] 2.2. Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2020. június 25-én kihirdetett Bf.II.19/2020/21. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az indítványozó terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 20 évre súlyosította, egyebekben a törvényszék ítéletét helybenhagyta.
- [5] A másodfokú bíróság indokai szerint az első fokon eljáró törvényszék a megtartott nyilvános előkészítő ülésen a vádlott beismerő és a tárgyalásról lemondó nyilatkozatát elfogadva hozta meg az ítéletét. Megállapította ugyanakkor, hogy a törvényszék relatív eljárási szabályt sértett, amikor az előkészítő ülésen nyomozási és

bírósági iratokat ismertetett, az előkészítő ülés keretében ugyanis nincs lehetőség bizonyítási eljárás, jelen esetben iratismertetés lefolytatására, az iratok ismertetésére kizárólag abban az esetben kerülhetett volna sor, amennyiben a bíróság tárgyalásra tért volna át. A bíróság indokai szerint azonban a relatív hatályú eljárási szabálysértés megállapításán túlmenően további korrekcióra nem volt szükség, sem lehetőség.

- [6] A büntetés kiszabása körében a másodfokon eljáró bíróság vizsgálta és értékelte a feltárt bűnösségi és büntetés kiszabási tényezőket, és megállapította, hogy a vádlott személyiségének kiemelkedő társadalomra veszélyességét jelző tényezőként kellett értékelni azt a körülményt, hogy elvetemülten, szükségtelen brutalitással, a saját gyermekei sérelmére követte el a bűncselekményeit, s az utóbbi körülményhalmaz nem pusztán kioltja az értékelhető enyhítő körülmények nyomatékát, hanem egyúttal az alkalmazandó büntetés különös részi, határozott tartamú maximumára történő súlyosításának indokoltságát támasztja alá. Erre figyelemmel az ítélet tábla a Székesfehérvári Törvényszék fellebbezéssel támadott határozatát megváltoztatta, és a vádlottal szemben kiszabott büntetést súlyosította.
- [7] 2.3. A Kúria a 2023. június 1-én meghozott Bfv.II.399/2023/5. számú végzésével elutasította a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt. A Kúria megállapította, hogy az indítványban foglaltak alapján a felülvizsgálat törvényben kizárt.
- [8] 2.4. Ezt követően az indítványozó terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügyszámú határozata ellen a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 649. § (2) bekezdés *d)* pontjára [Be. 608. § (1) bekezdés *g)* pont], valamint a Be. 649. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjára alapítottan. Ebben kifejtette, hogy az ítélet szóbeli indokolása során elhangzott és az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben eltérnek egymástól, a bíróság a jogosultak részére eltérő rendelkező részt adott át, a szóbeli indokolást a tárgyalási jegyzőkönyv nem tartalmazza. Álláspontja szerint továbbá a tényállás alapján ítéleti bizonyossággal csak az egyik emberölés esetében lehetett volna megállapítani a terhelt bűnösségét, így a kiszabott büntetés is eltúlzott.
- [9] A Kúria indítvánnyal támadott, 2025. október 28-án meghozott Bfv.III.1.537/2024/12. számú végzésével a Székesfehérvári Törvényszék 7.B.35/2019/11. számú és a Győri Ítélet tábla Bf.II.19/2020/21. számú ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati indítvány nem alapos.
- [10] A Kúria megállapította, hogy a törvényszék ítéletének szóbeli indokolását valóban nem tartalmazza a jegyzőkönyv, azonban ennek megsértése a Be. 649. § (2) bekezdésének kimerítő (taxatív) felsorolásában nem szerepel, ekként nem felülvizsgálati ok.
- [11] A Kúria indokai szerint a Be. 608. § (1) bekezdés *g)* pontjában foglalt rendelkezés 2021. január 1-én lépett hatályba, az elsőfokú ítélet és a jogerős ítélet meghozatalára

ezt megelőzően, 2020. február 20-án (elsőfokú ítélet), illetve 2020. június 25-én (másodfokú ítélet) került sor. A felülvizsgálati indítványt a támadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapulvételével kell elbírálni, vagyis az alapeljárás idején hatályban volt Be. alapján kell vizsgálni a bíróságok eljárásának törvényességét. Következésképpen, a felülvizsgálati eljárás is kizárólag abban az esetben vezethet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha a feltétlen hatályon kívül helyezésre alapul szolgáló ok már az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában hatályos szabályok szerint is beállt. Mindezek alapján hatályon kívül helyezésre a Be. 608. § (1) bekezdés *g*) pontjában foglalt ok miatt is csak abban az esetben nyílt volna lehetőség, ha az annak alapjául szolgáló törvényi ok már az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában is hatályos lett volna.

- [12] A Kúria a felülvizsgálati indítvány azon hivatkozásával kapcsolatban, mely szerint a törvényszék az ítélet kihirdetése közben módosította annak rendelkező részét, illetve a fellebbezésre jogosultaknak átadott rendelkező rész eltérő volt, a következőket állapította meg. A Be. 608. § (1) bekezdés *f*) pontja értelmében feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. A rendelkező rész és az indokolás közti ellentét az ítéletnek azért semmisségre vezető hibája, mert ezen ellentmondás esetében nem állapítható meg, hogy a bíróság valójában milyen döntést hozott. Jelen esetben azonban erről nem volt szó, ugyanis az iratokból kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetett rendelkező része, valamint az írásba foglalt és indokolással ellátott ítélet rendelkező része megegyezik. Továbbá a védő az általa hivatkozott okok mibenlétét konkrétan nem fejtette ki, az eltérésekre utalása ellentétes az iratok tartalmával, eljárási szabálysértésekre való hivatkozása ekként alaptalan.
- [13] Az indítványozó felülvizsgálati okként megjelölt további kifogása, miszerint kizárólag az egyik emberölés tekintetében vonható le kétséget kizáró következtetés a bűnösségre, tartalmilag azonos a terhelt korábbi anyagi jogi kifogásával, így a Be. 652. § (7) bekezdése alapján a felülvizsgálat kizárt. Mindezekon túlmenően a védő valójában a bizonyítékok mikénti értékelésén keresztül, azok újbóli mérlegelésének igényével a jogerős és irányadó tényállást támadta, amikor a bizonyítékok bírói mérlegelését vitatta. Ez azonban a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [14] Mindezek alapján a Kúria a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.
- [15] 3. Ezt követően nyújtott be az indítványozó alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz, és indítványozta a Székesfehérvári Törvényszék 7.B.35/2019/11. számú ítélete, a Győri Ítéltábla Bf.II.19/2020/21. számú ítélete és a Kúria Bfv.III.1.537/2024/12. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Álláspontja szerint a támadott döntések ellenétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdéseivel.

- [16] Az indítványozó hivatkozik arra, hogy sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése szerinti ártatlanság vélelmének elve, mivel a bíróságok – elfogadva az ügyészség vádindítványában foglaltakat – úgy marasztalták el, hogy nem állt rendelkezésre olyan aggálytalan, kifogástalan bizonyíték, ami alátámasztotta volna mindkét bűncselekmény elkövetését, ezáltal gyakorlatilag prejudikáció esete állt fenn már az ügy elejétől kezdve. Hivatkozik arra, hogy az ügyben eljáró nyomozók vették rá, hogy az első emberölést is elismerje, mivel ez esetben ők „elintézik”, hogy beszámíthatatlan legyen. Álláspontja szerint az eljárás során a bíróság a vádat kritikátlanul elfogadta, a bizonyítás egyoldalú volt, a bizonyítási indítványok kezelése aránytalan volt és a bűnösség megállapítása nem nyugodott aggálytalan bizonyítékokon.
- [17] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás és indokolási kötelezettség sérelmét az indítványozó arra alapítja, hogy az ítéletek indokolása nem tartalmaz kellő részletességű bizonyítékértékelést, nem mutatja be a tudatállapokra vonatkozó következtetés logikai láncolatát, sablonos megállapításokra szorítkozik és nem teszi lehetővé a tényleges felülvizsgálatot. A támadott döntések nem mutatják be a bizonyítékok közötti ellentmondások feloldását, nem tartalmaznak részletes érvelést a tudattartalom és a szándék megállapítására és nem reflektálnak érdemben az alapjogi kifogásokra. Az indokolás hiányossága nem pusztán formai hiba, hanem a bűnösség megalapozottságát érinti, így a döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenességet eredményez.
- [18] Az indítványozó álláspontja szerint konkrétumok hiányában a bíróságnak azt kellett volna alátámasztani, hogy a bűnösség, a bűnösség fokát befolyásoló, és így a büntetés mértékére kiható körülményekre milyen tényekből, körülményekből és milyen logikai lánc alapján, milyen adatokkal, információkkal alátámasztottan vont következtetést. Ez azonban a bírósági indokolásokból hiányzik.
- [19] Az indítványozó hivatkozik arra is, miszerint a Kúria végzésében nincs érdemi okfejtés, és teljes mértékben reflektálatlanul maradt, hogy az ártatlanság vélelmének és a védelemhez való jognak a kivételesen is alig tapasztalható mértékű megsértése milyen kihatással volt az érdemi döntésre és ez miért is nem releváns. Az elsőfokú jogerős ítélettel összefüggő alkotmányossági problémák így áttevődtek a másodfokú bíróság és a Kúria eljárására és döntésére is.
- [20] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [21] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó

az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdés szerinti hatvan napos határidőn belül terjesztette elő.

- [22] 4.2. Az Abtv. 27. §-a értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, érintettsége terheltként fennáll a támadott bírósági döntéssel összefüggésben.
- [23] 4.3. Az indítvány eleget tett az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt követelményeknek. Az indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó szabályt és kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmény megállapítására, előadja az eljárás megindításának indokait, megjelöli a támadott bírói döntéseket, valamint az Alaptörvény sérülni vélt szabályait és előadja az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,
- [24] 4.4. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát. E feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [25] 4.5. Az ártatlanság védelme az Alkotmánybíróság értelmezésében elsősorban azt szolgálja, hogy a büntető felelősség elbírálása során a döntésre jogosított elfogulatlan, pártatlan hozzáállást tanúsítson, továbbá a döntésre megalapozott bizonyítással, a prejudikáció tilalmának sérelme nélkül kerüljön sor. Ez egyben azt is garantálja, hogy az eljárás alá vont személy a felelősség megállapításával járó hátrányos jogkövetkezményeket ne szenvedje el a felelősségének megállapítása nélkül {3243/2014. (X. 3.) AB határozat, Indokolás [19]–[20]}.
- [26] Az Alkotmánybíróságok következetes gyakorlata szerint hangsúlyozza, hogy a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24], 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15], 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [27] Az indokolási kötelezettség követelményéből pedig az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni,

vagyis a bíróság kötelezettsége, hogy az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {ld. pl.: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]; 1041/2026. (II. 6.) AB végzés, Indokolás [35]}.

- [28] Mindezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az elsőfokú ítélet szerint a tényállást, illetve az indítványozó bűnösségét és beszámítási képességét az ügyészség az indítványozónak a szülés tényét és a megszületett gyermek ellátás nélküli hátrahagyását beismertő 2019. március 16-án tett vallomásával, a gyermek megölését beismertő 2019. március 19-én tett vallomásával, igazságügyi orvosszakértői véleményekkel, az orvosi dokumentációval, a szemle jegyzőkönyvével és a fényképmellékletekkel, a poligráfos vizsgálat eredményével és tanúvallomásokkal kívánta bizonyítani, amely bizonyításra azonban nem került sor, figyelemmel arra, hogy az indítványozó beismerte a vád szerinti cselekményeket, és lemondott a tárgyalás tartási jogáról. Az elsőfokú ítélet továbbá részletesen kitér és értékeli az indítványozó beszámítási képességét, megállapítva, hogy kóros elmeállapotban, önmagában beszámíthatóságát érintő személyiségzavarban nem szenved, és nem szenvedett a bűncselekmény elkövetésekor sem (Székesfehérvári Törvényszék 7.B.35/2019/11. számú ítélete, 2. oldal 5. bekezdés, valamint 5. oldal 10. bekezdés).
- [29] Ehhez képest a másodfokú ítéletben foglaltak szerint az indítványozó és védője enyhítés érdekében terjesztett elő jogorvoslati kérelmet, a fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket helytállóan tárta fel, azoknak azonban nem megfelelő nyomatékot tulajdonított. A védő a fellebbviteli nyilvános ülésen az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelmét megismételve a tényállást és a minősítést nem kívánta vitatni. Az indítványozó terhelt az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában a megbánásának adott hangot, mindenkitől elnézést kért, s kifejezte azon törekvését, hogy lehetőségei szerint szeretne minél jobb emberré válni (Győri Ítéltábla Bf.II.19/2020/21. számú ítélete, [4]–[5] bekezdés).
- [30] A büntetőeljárás rendszeréből fakadóan szükségszerű, hogy az eljárás kereteit és irányát a vádirat határozza meg. Ehhez képest a bíró az eljárás során az érdemi vádigényről dönt és nem pedig alakítja azt. A bíróság nem a vádtól függetlenül vizsgálja a terhelt büntetőjogi felelősségének alapját, hanem a vádban megjelölt cselekményt és annak jogi minősítését vizsgálja meg a bizonyítási eljárás keretei között. Ehhez képes, ha a vádlott a vád tárgyává tett cselekményben a bűnösségét beismeri, a bíróságnak határoznia kell arról, hogy ezen nyilatkozatot elfogadja-e, melyről az ügyiratok és a vádlott kihallgatása alapján kialakult meggyőződése alapján dönt. Ennek keretében vizsgálja azt is, hogy a vádlott beismertő nyilatkozatának természetét és elfogadásának következményeit megértette, beszámítási képessége és beismerésének önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik, illetve, hogy a bűnösséget beismertő nyilatkozat egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai alátámasztják [vö. Be. 504. § (2) bekezdés]. E feltételek biztosítják, hogy még az ügyészség, a vádlott

és védője egyező akarata ellenére se lehessen ügydöntő határozatot hozni, ha a bírónak észszerű kételyei maradtak a beismeréssel kapcsolatban.

- [31] Jelen ügyben nem merült fel a rendelkezések sérelme, továbbá a beismerés értékeléséről és annak körülményekről az eljáró bíróságok az ítéleti indokolásban számot adtak. Hasonlóképpen, a Kúria is megindokolta, milyen – eljárási – akadálya van annak, hogy a bizonyítékértékeléssel kapcsolatos felülvizsgálati kifogást érdemben vizsgálja, a hivatkozott eljárási jogszabálysértésekkel kapcsolatban pedig érdemben indokolt. Utóbbiakkal kapcsolatban pedig az indítványozó alkotmányjogi panaszában nem hivatkozott alaptörvény-ellenességre.
- [32] Mindebből következően nem állapítható meg bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés fennállása.
- [33] Az indítványban foglaltak alapján megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy az adott ügyben eljáró bíróságnak az eljárása idején hatályos jogszabályokat kell alkalmaznia. Ez következik a Be. időbeli hatályára vonatkozó főszabályából (vö.: Be. 868. § (1) bekezdés).
- [34] Amint azt a Kúria rögzítette, a felülvizsgálati indítványt főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. Következésképpen a megtámadott határozat jogerőre emelkedését követően hatályba lépett jogszabály a felülbírálat szempontjából – főszabályként – közömbös. Kivételesen, s eljárásjogi rendelkezés esetében akkor van, lehet jelentősége, ha annak alapján a – megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabály szerint – még feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási jogsértés, a felülvizsgálat időpontjában már nem az. Ilyenkor ugyanis nyilvánvalóan nem lehet szó arról, hogy a – korábbi jogállapotra vonatkozó – hatályon kívül helyezés az adott eljárási szabálysértés kiküszöbölésének eszköze.
- [35] Fordítva viszont – értelemszerűen – nincs így, tehát felülvizsgálat szempontjából nincs jelentősége, közömbös, ha a megtámadott határozat jogerőre emelkedése után hatályba lépett jogszabály szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező jogsértést képez, ami korábban nem volt az.
- [36] Nyilvánvaló ugyanis, hogy – eltérő törvényi rendelkezés hiányában – felülvizsgálatban a megtámadott jogerős határozaton csak olyan eljárási szabály elvárása, illetve betartása kérhető számon, melynek alkalmazása, betartása a bíróság számára lehetséges volt. Illetve csak olyan indok képezhet - jogerőt semmítő - feltétlen hatályon kívül helyezési okot, aminek ekként való megléte a megtámadott határozat meghozatala idején is fennálló következménnyel bírt.
- [37] 5. Ekként az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1)–(2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései szerint eljárva, az Abtv. 27. § (1) bekezdésére tekintettel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2026. május 12.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró